

Міністерство культури і інформаційної політики України
Харківська державна академія дизайну і мистецтв
Кафедра «Дизайн тканин та одягу»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни «Технологія швейних виробів»
з теми: "Технологія обробки поясних виробів. Обробка застібок та
верхнього зрізу в спідницях. Обробка нижнього зрізу в штанах». "

*Для студентів 1 курсу спеціальності 022 «Дизайн»
за освітньо-професійною програмою «Дизайн одягу (взуття)»
(I ступінь вищої освіти «Бакалавр»)
денної та заочної форм навчання*

Харків 2023

Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Технологія швейних виробів» з теми "Технологія обробки поясних виробів. Обробка застібок та верхнього зрізу в спідницях. Обробка нижнього зрізу в штанах». ": для студентів 1 курсу спеціальності 022 «Дизайн» за освітньо-професійною програмою «Дизайн одягу(взуття)» (I ступінь вищої освіти «Бакалавр») денної та заочної форм навчання. — Харків: ХДАДМ, 2023. — 33 с.: іл.

Укладач: Попова Тетяна Іванівна

Методичні вказівки до проведення практичного заняття містять загальні відомості про обробку застібок та верхнього зрізу в спідницях; нижніх зрізів в штанах поясних виробів, технічні умови та процес їх виконання, особливості використання обладнання. Крім того, в методичних вказівках визначено теми та цілі занять, розкрито зміст завдань та послідовність їх виконання, представлено перелік питань, що необхідні для перевірки знань студентів, а також вказано список літератури, який доцільно використовувати під час самостійної підготовки.

Видання призначене здобувачам освіти спеціальності 022 «Дизайн» за освітньо-професійною програмою «Дизайн одягу(взуття)» (I ступінь вищої освіти «Бакалавр»).

Рецензенти:

Литвин О.О. — д.фіз.-мат. н., професор кафедри Харчових технологій, легкої промисловості і дизайну, Українська інженерно-педагогічна академія

Борисенко Д.В. — канд. пед.наук, доцент кафедри Харчових технологій, легкої промисловості і дизайну, Українська інженерно-педагогічна академія

Затверджено на засіданні кафедри ДТО (Протокол № 7 від «27» жовтня 2023 р.).

Рекомендовано до друку на засіданні Методичної Ради ХДАДМ

(Протокол № 23-11 від «08» листопада 2023 р.).

© Харківська державна академія дизайну і мистецтв,

© кафедра ДТО, 2023 р.

© Попова Т.І., 2023 р.

ПРАКТИЧНА РОБОТА №4

ОБРОБКА КИШЕНЬ В ШВАХ ПОЯСНИХ ВИРОБІВ

Мета роботи: Вивчення обробки і зборки кишень в швах поясних виробів.

В результаті виконання робіт студенти повинні **знати:**

- ✓ конструктивно-технологічних рішення деталей і вузлів кишень в швах поясних виробів і особливості їх зборки;
- ✓ методи обробки кишень в швах поясних виробів.

В результаті виконання робіт студенти повинні **вміти:**

- ✓ підбирати технічні умови обробки кишені в шві поясного виробу в залежності від виду та модельних особливостей кишені;
- ✓ виконувати обробку кишені в шві поясного виробу.

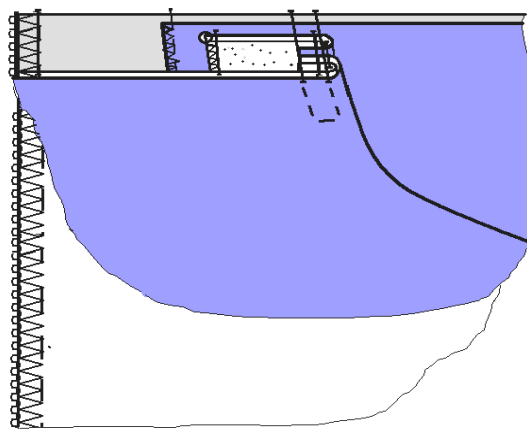
Зміст роботи

1. Вивчити варіанти конструктивно-технологічних рішень деталей і вузлів кишень в швах поясних виробів і особливості їх зборки.
2. Проаналізувати можливі варіанти методів обробки кишень в швах поясних виробів і вибрати найбільш прогресивні.
3. Виконати обробку кишені в шві поясного виробу.

Методичні вказівки до виконання роботи.

В ході практичної роботи студенти вивчають конструктивно-технологічні особливості обробки кишені з відрізним бочком і фігурним краєм.

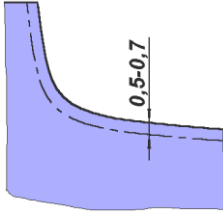
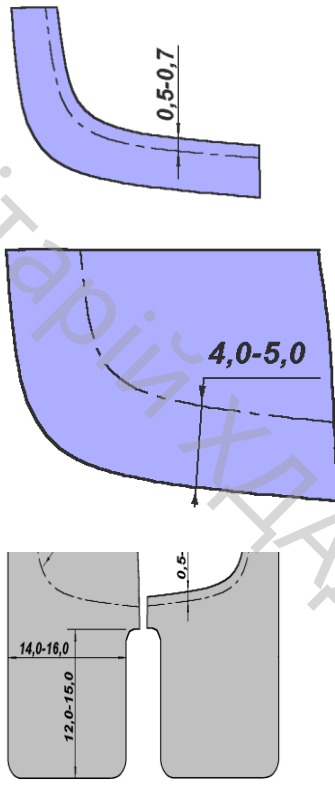
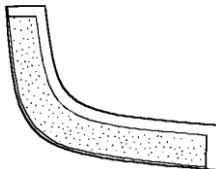
1. ТЕХНОЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ОБРОБКИ КИШЕНІ З ВІДРІЗНИМ БОЧКОМ І ФІГУРНИМ КРАЄМ.

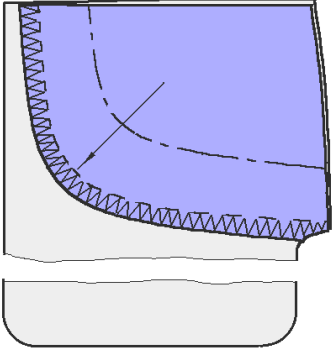

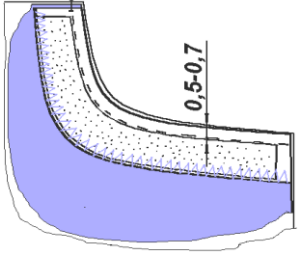
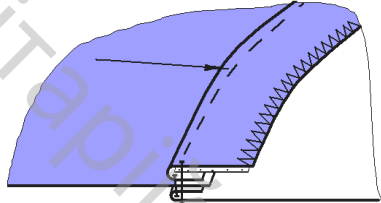
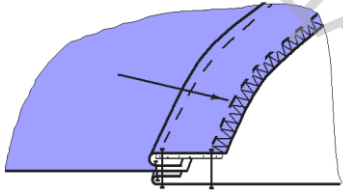
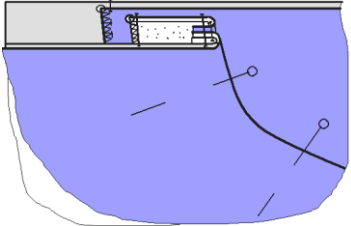

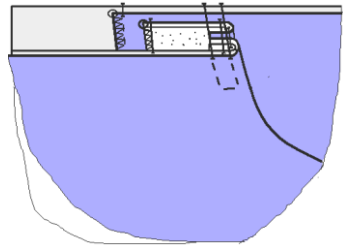
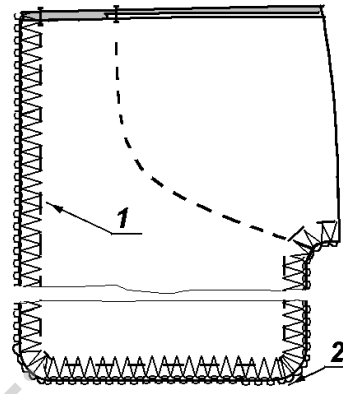
Обробка кишені з відрізним бочком і фігурним краєм в штанах надано в таблиці 1.

Таблиця 1

Обробка кишені з відрізним бочком і фігурним краєм в штанах

№ з/п	Назва неподільної операції	Технічні умови та прийоми виконання	Графічне зображення операції.
1	2	3	4
1	Викроїти деталі для обробки кишені: основна деталь;	Основна деталь викрується з припуском для обробки краю кишені 2,0...3,0 см.	
1	обшивку краю кишені; відрізний бочок (підзор); підкладку кишені.	<p>З основної тканини (за формою краю кишені). Ширина 3,0...4,0 см.</p> <p>Нитка основи повинна проходити так, щоб малюнок на основній частині виробу і на відрізненому бочку співпадав. За верхній край бочок має заходити на 4,0...5,0см.</p> <p>З двох частин. Розмірами: 14,0...16,0см завширишки і 12,0...15,0см завдовжки.</p>	
2	Продублювати обшивку кишені.	Прокладка не повинна заходити в шов обшивання краю кишені.	

1	2	3	4
3	Обметати обшивку кишені і відрізний бочок.	З лицьового боку.	
4	Настрочити відрізний бочок на підкладку кишені.	Вкласти бочок виворітним боком на підкладку кишені і настрочити шириною шва 0,3...0,5 см.	
5	Обшити край кишені обшивкою.	Вкласти обшивку на лицьовий бік кишені, підкладку – на виворітний бік, сумістити край кишені, обшити з боку обшивки швом 0,5...0,7 см завширшки.	
6	Настрочити обшивку на шов обшивання.	Відігнути обшивку і підкладку кишені в протилежний від основної деталі бік, настрочити обшивку на припуски шва і на підкладку кишені швом 0,2...0,3 см завширшки.	
7	Настрочити обметаний край кишені на підкладку.	Швом 0,3...0,5 см завширшки.	
8	Накласти фігурний край кишені на відрізний бочок з підкладкою і приколоти шпильками.	Розташувати фігурний край кишені на бочок-підзор, суміщаючи намічені лінії входу в кишеню.	

1	2	3	4
9	Настрочити верхній край кишені в кінцях на підкладку з відрізним бочком.	Виконати закріпки так, щоб після пришивання пояса чи зшивання бічного шва вони залишились з лицьового боку.	
10	Зшити частини підкладки кишені.	Шириною шва 1,0...1.5 см (строчка 1).	
11	Обметати частини підкладки кишені.	З боку частини підкладки, на яку настроєно відрізнний бочок (строчка 2).	
12	Припрасувати кишеню в готовому вигляді.	Через пропрасовувач з лицьового боку.	

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ

Вправи з освоєння прийомів обробки кишень в швах поясних виробів здобувачі освіти виконують на зразках тканини відповідно до технічних умов, розглянутими в методичних вказівках. Послідовність обробки для вправ визначається викладачем.

Контрольні питання

1. Яким чином виконується розмітка кишені з відрізним бічком-підзором?
2. Розкажіть варіанти настроювання підзора на підкладку в кишені з відрізним бічком-підзором.
3. Вкажіть технічні умови виконання з'єднання частин підкладки кишені в кишені з відрізним бічком-підзором.
4. Зазначте технічні умови операції з'єднання задньої і передньої частин штанів.
5. Які деталі крою застосовуються при обробці кишені в просту рамку?
6. Яким чином виконується операція запросовування обшивок в процесі обробки кишені в просту рамку?
7. Вкажіть технічні умови пришивання обшивок в процесі обробки кишені в просту рамку?
8. Розкажіть послідовність настроювання підзора на підкладку в процесі обробки кишені в просту рамку.

ПРАКТИЧНА РОБОТА №5

ОБРОБКА ПРОРІЗНИХ КИШЕНЬ В ПОЯСНИХ ВИРОБАХ

Мета роботи: Вивчення обробки і зборки прорізних кишень в поясних виробах.

В результаті виконання робіт студенти повинні **знати:**

- ✓ конструктивно-технологічні рішення деталей і вузлів прорізних кишень поясних виробів і особливості їх зборки;
- ✓ методи обробки прорізних кишень поясних виробів.

В результаті виконання робіт студенти повинні **вміти:**

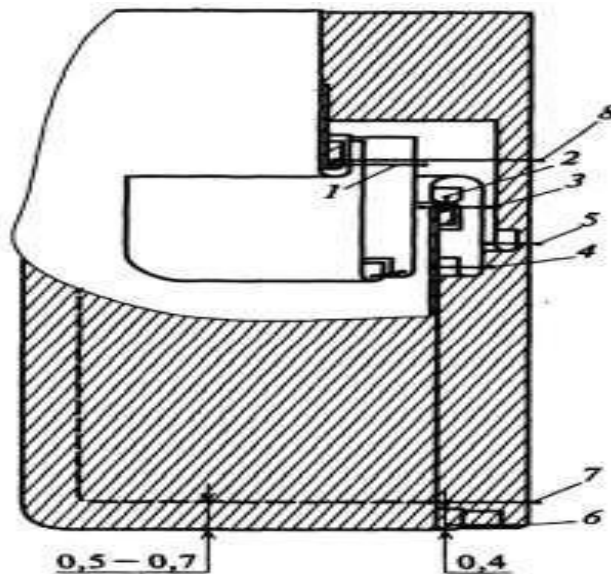
- ✓ підбирати технічні умови обробки прорізних кишень поясних виробів в залежності від виду та модельних особливостей кишень;
- ✓ виконувати обробку прорізних кишень поясних виробів.

Зміст роботи

1. Вивчити варіанти конструктивно-технологічних рішень деталей і вузлів прорізних кишень поясних виробів і особливості їх зборки.
2. Проаналізувати можливі варіанти методів обробки прорізних кишень поясних виробів і вибрати найбільш прогресивні.
3. Виконати обробку прорізних кишень поясних виробів.

Методичні вказівки до виконання роботи.

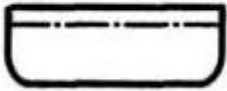
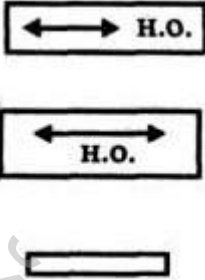

В ході практичної роботи студенти вивчають конструктивно-технологічні особливості обробки прорізної кишені з клапаном і обшивкою на задній частині штанів.

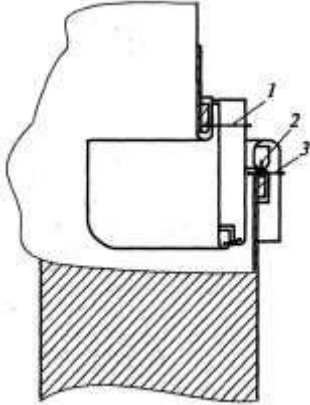
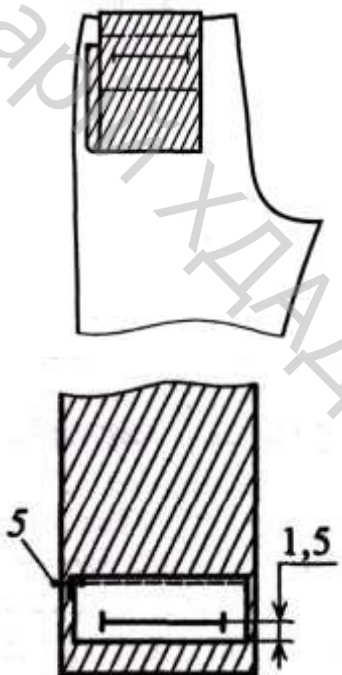
Обробка прорізної кишені з клапаном на задній частині штанів надано в таблиці 2.

Таблиця 2

Обробка прорізної кишені з клапаном на задній частині штанів

Найменування операції	Технічні умови на виконання операції	Рисунок
1. Перевірка деталей крою	<p>Готовий клапан - 1 деталь. Обшивка - 1 деталь з основної тканини. Н.о. проходить уздовж довжини обшивки (для забезпечення від розтягування краю кишені); довжина обшивки дорівнює довжині входу в кишеню плюс 3-4 см на шов зшивання підкладки кишені; ширина 5-6 см.</p>	
	<p>Підзор - 1 деталь з підкладкової тканини клапана. Довжина дорівнює довжині обшивки, ширина 6-7 см. Н.о. підзора проходить уздовж деталі (для забезпечення від розтягування входу в кишеню) Петля - 1 деталь з підкладкової тканини, н.о. проходить уздовж деталі.</p>	
	<p>Підкладка кишені - 1 деталь. По довжині вона викроюється такою, щоб верхній зріз підкладки кишені входив в шов пришивання поясу. Підкладка кишені викроюється із тканини для підкладки кишені або бязі, н.о. – по лінії входу в кишеню. Ширина дорівнює довжині підзору. Довжина дорівнює 40 см.</p>	
2. Розмітка кишені	<p>Кишеню намічають чотирма лініями: двома горизонтальними визначають місце розташування кишені; двома вертикальними визначають його довжину</p>	

Найменування операції	Технічні умови на виконання операції	Рисунок
3. Приметування підкладки	Один кінець підкладки кишені накладають на виворітну сторону задньої частини штанів так, щоб її поперечний зріз перекривав лінію входу в кишеню на 1,5-2,0 см, і приметують	
4. Приметування і пришивання клапану	<p>Клапан накладають на лицьову сторону задньої частини штанів лицьовою стороною вниз, поєднуючи лінію ширини клапану в готовому вигляді з лінією входу в кишеню, і приметують прямими стібками довжиною 0,7-1,0 см. Одночасно до середини клапана вкладають оброблену петлю.</p> <p>Клапан пришивають, виконуючи закріпки з початку та в кінці строчки (строчка 1).</p> <p>Нитки зметування видаляють, шов відгинають в бік клапану</p>	
5. Пришивання обшивки	Встик до шву пришивання клапану укладають обшивку лицьовою стороною вниз і пришивають (строчка 2) так, щоб відстань між строчками пришивання клапану і обшивки дорівнювала 0,5-0,7 см, закріплюючи кінці строчки (в залежності від ширини обшивки). Шви пришивання клапану і обшивки розпрасовують.	
6. Розрізання входу в кишеню	Вхід в кишеню розрізають за	

Найменування операції	Технічні умови на виконання операції	Рисунок
7. Створення рамки, її закріплення	<p>Кишеню вивертають, виметують рамку з обшивки шириною, рівною відстані між швами пришивання клапану і обшивки.</p> <p>Рамку закріплюють швом нижче шва пришивання обшивки на 0,1 см або в шов пришивання (строчка 3). Закріплюють кути кишені потрійною машинною строчкою</p>	
8. Насточування обшивки і підзору на підкладку кишені	<p>Внутрішній зріз обшивки підгинають на 0,7 см і настрочують на підкладку на відстані 0,1 см від підігнутого краю (строчка 4) або обметують і настрочують обметаний зріз швом 0,3-0,4 см</p> <p>Вільний зріз підкладки кишені зрівнюють з верхнім зрізом штанів і намічають місце розташування підзору відносно входу в кишеню. Верхній зріз підзору повинен розташовуватися на 1,5 см вище шва пришивання клапану</p> <p>Обметаний нижній зріз підзору настрочують на підкладку кишені швом шириною 0,3-0,4 см (строчка 5)</p>	

Найменування операції	Технічні умови на виконання операції	Рисунок
<p>9. Обробка підкладки кишень по-двійним швом</p>	<p>Підкладку зшивають подвійним швом. Для цього спочатку підкладку з підзором відгинають вниз, поєднуючи виворотні боки підкладки кишень, і зшивають швом шириною 0,4 см (строчка 6).</p> <p>Потім підкладку вивертають, краї і кути виправляють і зшивають вдруге на відстані 0,5-0,7 см від краю (строчка 7). (Зрізи підкладки кишень також можна зшивати і обметувати або окантовують спеціальною тасьмою).</p> <p>Шов пришивання клапану виправляють і пришивають верхній зріз підзору прокладаючи строчку в шов пришивання клапану (строчка 8).</p> <p>Приprasовують із зворотної сторони, в кінцях кишень ставлять закріпки з лицьового боку. Кишеню відпарюють з лицьової сторони</p>	

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ

Вправи з освоєння прийомів обробки прорізних кишень поясних виробів студенти виконують на зразках тканини відповідно до технічних умов, розглянутих в методичних вказівках. Послідовність обробки для вправ визначається викладачем.

Контрольні питання

1. Як повинна проходити н.о. при викроюванні обшивки та підзора у прорізній кишень з клапаном?
2. Особливості і технічні умови пришивання клапана в процесі обробки прорізної кишень з клапаном.
3. Надайте алгоритм створення і процесу закріплення рамки в процесі обробки прорізної кишень з клапаном.
4. Вкажіть технічні умови настрочування обшивки і підзора на підкладку кишень в процесі обробки прорізної кишень з клапаном.
5. Яким чином виконується ВТО готової кишень?

ОБРОБКА ЗАСТІБОК В СПІДНИЦЯХ (НА ЗВИЧАЙНУ ТА ПОТАЄМНУ ЗАСТІБКИ-БЛИСКАВКИ).

Мета роботи: Вивчення обробки і зборки застібок в спідницях (на звичайну та потаємну застібки-блискавки).

В результаті виконання робіт студенти повинні **знати:**

- ✓ конструктивно-технологічні рішення деталей і вузлів застібок в спідницях (на звичайну та потаємну застібки-блискавки) і особливості їх зборки;
- ✓ методи обробки застібок в спідницях (на звичайну та потаємну застібки-блискавки).

В результаті виконання робіт студенти повинні **вміти:**

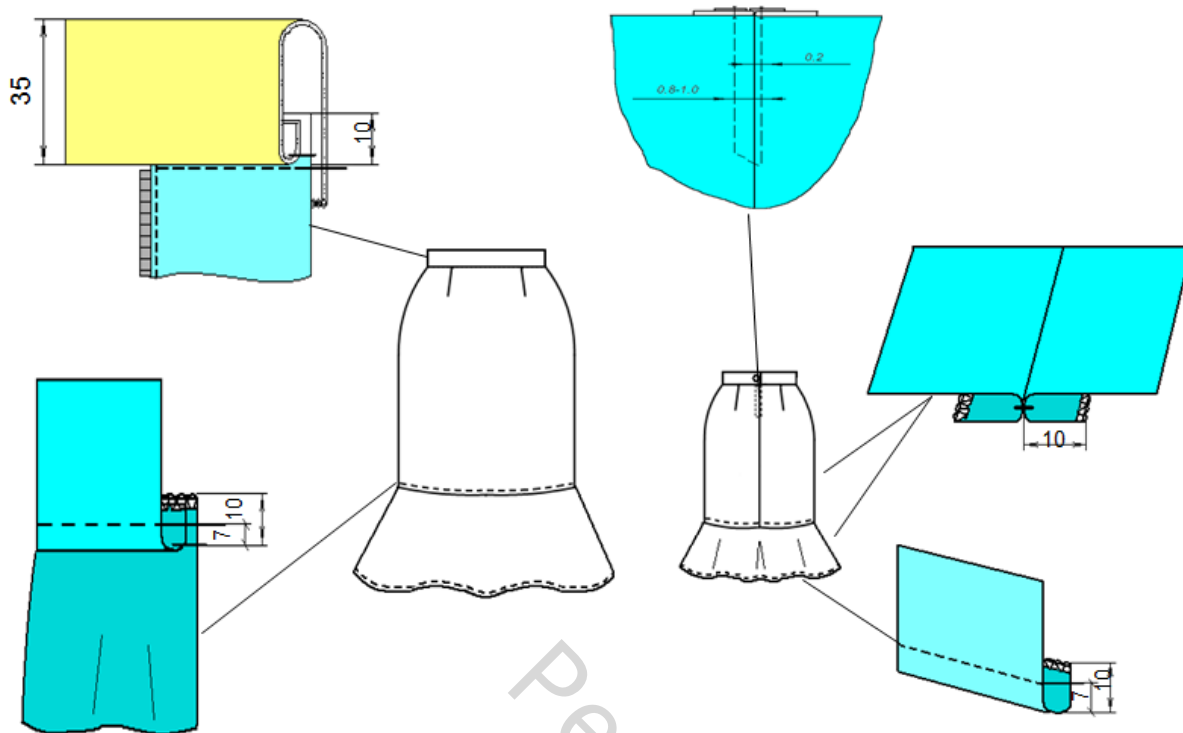
- ✓ підбирати технічні умови обробки застібок в спідницях (на звичайну та потаємну застібки-блискавки) в залежності від виду та модельних особливостей кишені;
- ✓ виконувати обробку застібок в спідницях (на звичайну та потаємну застібки-блискавки).

Зміст роботи

1. Вивчити варіанти конструктивно-технологічних рішень деталей і вузлів застібок в спідницях (на звичайну та потаємну застібки-блискавки) і особливості їх зборки.
2. Проаналізувати можливі варіанти методів обробки застібок в спідницях (на звичайну та потаємну застібки-блискавки) і вибрати найбільш прогресивні.
3. Виконати обробку застібок в спідницях (на звичайну та потаємну застібки-блискавки).

Методичні вказівки до виконання роботи.

В ході практичної роботи студенти вивчають конструктивно-технологічні особливості обробки застібок в спідницях (на звичайну та потаємну застібки-блискавки).

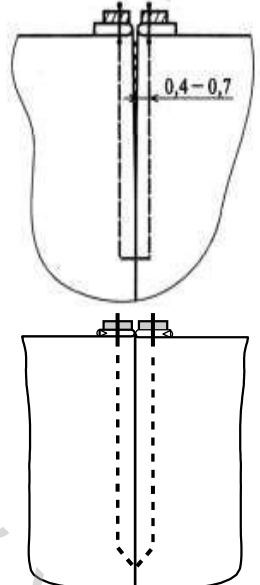

Обробка застібки «блискавки» при її закріпленні на одній відстані від згинів припусків представлено в таблиці 3.

Таблиця 3.

Обробка застібки «блискавки» при її закріпленні на одній відстані від згинів

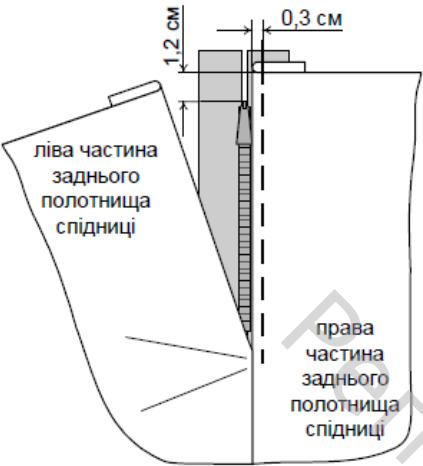
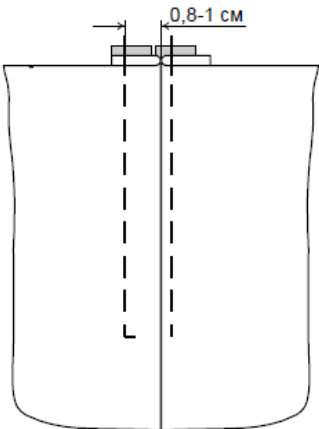
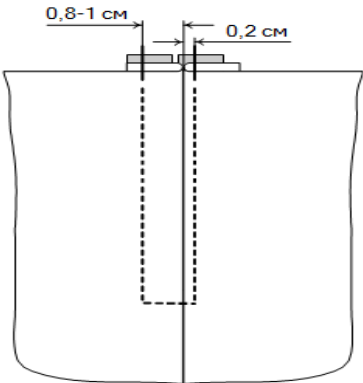
Найменування операції	Технічні умови виконання операції	Рисунок
1. Зшити шов під застібку	Зшити бічний (або середній) шов, не доходячи до верхнього зрізу на відстань, відведену для застібки, роблячи в кінцях строчки закріпки. Ширина шва зшивання повинна бути не менше 1,5 см.	
2. Обметати припуски шва зшивання	Припуски обметують по всій довжині з лицьової сторони деталей.	
3. Розпрасувати шов зшивання	Припуски шва зшивання розпрасувати, а на ділянці застібки запрасувати по лінії шва на виворітну сторону.	

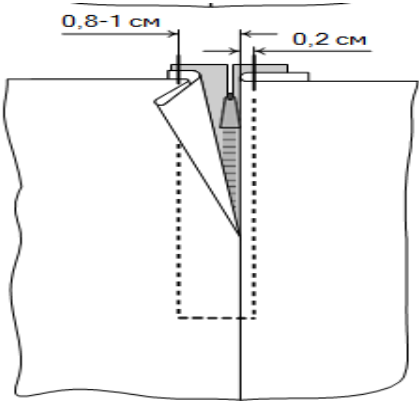
<p>4. Приметати застібку-«блискавка»</p>	<p>Під низ запрасованих згинів припуску на застібку підкладають тасьму - «блискавка», так щоб її замок був на відстані 1,2-1,5 см від верхнього зрізу спідниці і приметують прямими зметувальними стібками довжиною 0,8-1,0 см на відстані 0,5-0,8 см від згинів. Ланки застібки-блискавки повинні бути розташовані строго між згинами припуску на застібку і бути не помітні з лицьового боку спідниці.</p> <p><i>* Приметування виконується так: зверху вниз по правій стороні тасьми при розстібнутій тасьмі - «блискавка», потім «блискавку» закрити і приметати ліву сторону «блискавки» від низу до верху.</i></p>	
<p>5. Пришити застібку-«блискавку»</p>	<p>Пришивають застібку-блискавку з лицьового боку спідниці швом шириною 0,4-0,7 см від згину (в залежності від властивостей тканини і розмірів ланок застібки-блискавки) в один прийом.</p> <p><i>* Для пришивання використовують одну-сторонню ланку.</i></p> <p><i>* У кінці застібки строчка проходить перпендикулярно згину припуску на застібку або під кутом до шву.</i></p>	
<p>6. Заключна обробка застібки</p>	<p>Нитки тимчасового призначення видаляють. Застібку припрасовують.</p>	<p>—</p>

Обробка застібки на тасьму – «блискавка» у середньому шві заднього полотнища спідниці представлено в таблиці 4.

- * до оброблення застібки на тасьму – «блискавка» повинні бути обметані припуски і зшитий шов на ділянці до розміщення застібки.
- * припуски шва повинні бути розпрасовані, а на ділянці застібки – запрасовані по лінії шва (для більш зручного виконання запрасовування краще зметати цю ділянку шва, а потім розпрасувати припуски на ній; після чого видалити строчку заметування).

Обробка застібки на тасьму – «блискавка» у середньому шві заднього полотнища спідниці

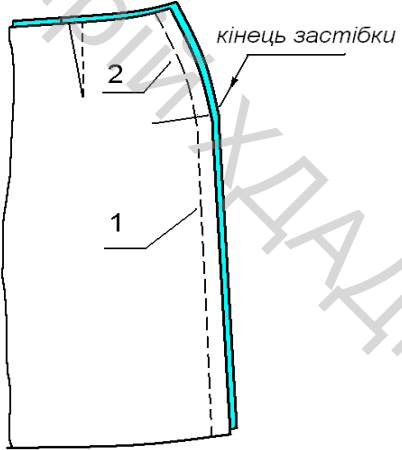

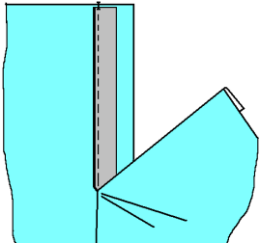
Номер і зміст технологічної операції	Графічне зображення ТУ виконання операції	Прийоми виконання
<p>1. Наметати праву частину заднього полотнища спідниці на тасьму-„блискавку”</p>		<p>Під заправлений згин правої частини заднього полотнища-спідниці підкласти тасьму - „блискавка” в закритому вигляді таким чином, щоб згин розташувався у притул до зубців тасьми, а замок був на відстані 1,2 см від верхнього зрізу спідниці (якщо ширина шва пришивання поясу 1 см).</p> <p>Наметування виконувати прямимистібками від верхнього зрізу вниз на 0,3 см від згину заднього полотнища.</p>
<p>2. Наметати ліву частину заднього полотнища спідниці на тасьму-„блискавка”</p>		<p>Закрити тасьму-„блискавка”. Згин лівої частини заднього полотнища спідниці розташувати у притул до згину заднього полотнища, так щоб зубців „блискавки” не було видно. Зрівняти верхні зрізи полотнищ спідниці, наживити булавками.</p> <p>Наметати знизу вгору на відстані 0,8-1 см від згин переднього полотнища.</p>
<p>3. Настрочити згини припусків заднього полотнища спідниці на тасьму-„блискавка”</p>		<p>Настрочування виконувати за допомогою одnorіжкової лапки за один прийом.</p> <p>По лівій частині заднього полотнища строчку прокласти на відстані від згину 0,8-1 см, по правій частині заднього полотнища – на 0,2 см.</p>

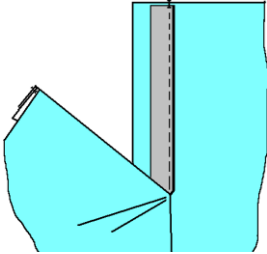
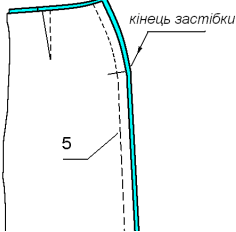
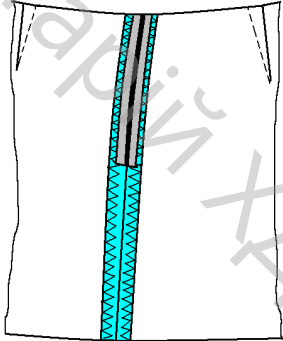
<p>4. Видалити строчку наметування</p>		<p>Видалити нитку допоміжної строчки за допомогою ножиць такілочка.</p>
--	---	---

Обробка потайної застібки тасьмою-„блискавкою” в бічному шві спідниці представлено в таблиці 5.

Таблиця 5.

Обробка потайної застібки тасьмою-„блискавкою” в бічному шві спідниці.

№ з/п	Назва неподільної операції	Технічні умови та прийоми виконання операції	Графічне зображення операції
1	2	3	4
1	Зметати бічний шов спідниці.	Сумісти верхній і нижній зріз полотнищ спідниці, наживити шпильками. Зметувати від кінця застібки до нижнього зрізу.	
2	Намітити лінію застібки.	Прямими стібками намітити лінію бічного припуску.	
3	Пришити тасьму-„блискавку” до переднього полотнища спідниці.	Вкласти тасьму-„блискавку» на лицьовий бік припуску для обробки бічного зрізу спідниці (зубчиками у бік середини полотнища) і пришити по лінії згину припуску біля основи зубчиків (на 0,2...0,3 см далі за кінець застібки).	

4	Пришити тасьму-„блискавку” до заднього полотнища спідниці.	Аналогічно п.3.	
5	Зшити бічні зрізи спідниці.	Від кінця застібки до нижнього зрізу.	
6	Видалити нитки тимчасового скріплення.	Розрізати ножицями тимчасову нитку через 3,0...4,0 см і видалити.	
7	Розпрасувати бічні зрізи.	До щільного прилягання припусків.	
8	Обметати бічні зрізи.	З лицьового боку припусків.	

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ

Вправи з освоєння прийомів обробки застібок в спідницях (на звичайну та потаємну застібки-блискавки) студенти виконують на зразках тканини відповідно до технічних умов, розглянутих в методичних вказівках. Послідовність обробки для вправ визначається викладачем.

Контрольні питання

1. Чому дорівнює довжина застібки у спідниці, якщо верхній зріз спідниці роз-ташований на рівні лінії талії?
2. Назвіть способи обробки застібки на тасьму - «блискавка»

3. Вкажіть ТУ обробки застібки на тасьму - «блискавки» при її закріпленні на одній відстані від згинів припусків
4. Розкажіть послідовність обробки застібки зі зміщенням ланок тасьми - «блис-кавка»
5. Надайте особливості обробки застібки на тасьму - «блискавка» з повним за-криванням ланок
6. Вкажіть особливості розкроювання деталей в процесі обробки застібки спід-ниці на гачки і петлі
7. Надайте графічне зображення обробка застібки на потайну тасьму - «блискав-ку»
8. Розкажіть особливості колірних вимог в процесі обробки застібки на потайнутасьму - «блискавку»

РЕПОЗИТАРІЙ ХДАДМ

ПРАКТИЧНА РОБОТА №7

ОБРОБКА ВЕРХНІХ ЗРІЗІВ В СПІДНИЦЯХ (ОБШИВКОЮ ТА ПРИШИВНИМ ПОЯСОМ).

Мета роботи: Вивчення обробки і зборки верхніх зрізів в спідницях (обшивкою та пришивним поясом).

В результаті виконання робіт студенти повинні **знати:**

- ✓ конструктивно-технологічні рішення деталей і вузлів верхніх зрізів в спідницях (обшивкою та пришивним поясом) і особливості їх зборки;
- ✓ методи обробки верхніх зрізів в спідницях (обшивкою та пришивним поясом).

В результаті виконання робіт студенти повинні **вміти:**

- ✓ підбирати технічні умови обробки верхніх зрізів в спідницях (обшивкою та пришивним поясом) в залежності від виду та модельних особливостей кишені;
- ✓ виконувати обробку верхніх зрізів в спідницях (обшивкою та пришивним поясом).

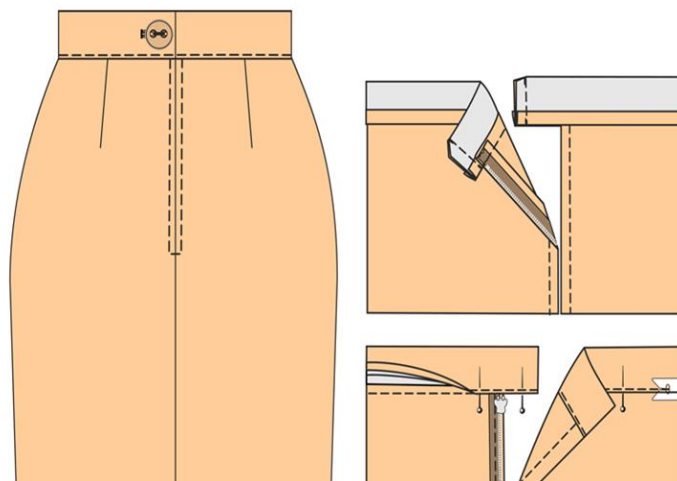
Зміст роботи

1. Вивчити варіанти конструктивно-технологічних рішень деталей і вузлів верхніх зрізів в спідницях (обшивкою та пришивним поясом) і особливості їх зборки.
2. Проаналізувати можливі варіанти методів обробки верхніх зрізів в спідницях (обшивкою та пришивним поясом) і вибрати найбільш прогресивні.
3. Виконати обробку верхніх зрізів в спідницях (обшивкою та пришивним поясом).

Методичні вказівки до виконання роботи.

В ході практичної роботи студенти вивчають конструктивно-технологічні особливості обробки верхніх зрізів в спідницях (обшивкою та пришивним поясом).

1. ОБРОБКА ВЕРХНЬОГО ЗРІЗУ В СПІДНИЦЯХ, ШТАНАХ ПОЯСОМ (ТОНКА ТКАНИНА)

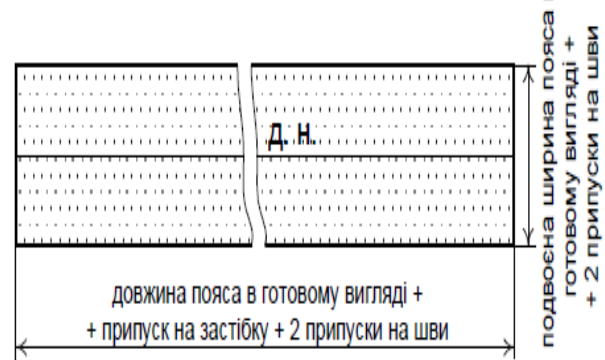
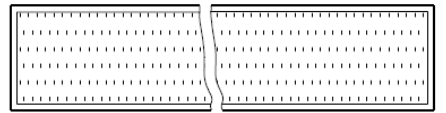

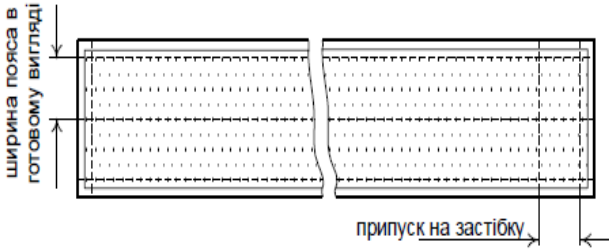

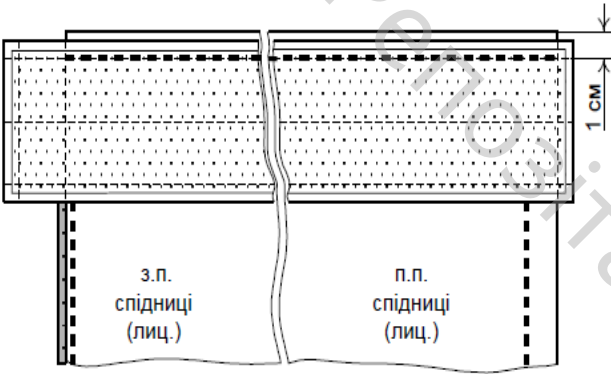
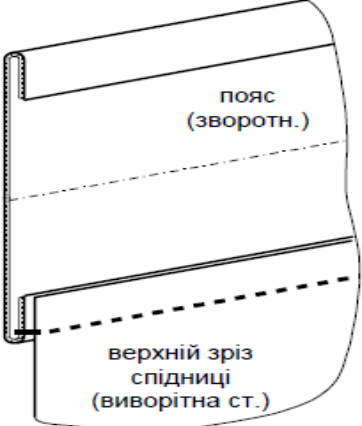
Верхній зріз спідниці може бути оброблений наступними способами: обшивкою

(без пояса); пришивним поясом; суцільновикроєним поясом; поясом с обшивкою; еластичною тасьмою; окантувальним швом, корсажною стрічкою; швом упідгін. Обробка верхнього зрізу спідниці пришивним поясом надана в таблиці 6.

Таблиця 6.

Обробка верхнього зрізу спідниці пришивним поясом

Найменування операції	Технічні умови виконання операції	Рисунок
1. Викроїти пояс		<p>Викроїти пояс з основної тканини, так щоб нитка основи проходила вздовж деталі.</p> <p>Довжина поясу дорівнює довжині верхнього зрізу спідниці (тобто довжині поясу в готовому вигляді) + припуск на застібку (3-5 см) + два припуски на бокові шви пояса (по 1 см).</p> <p>Ширина пояса дорівнює бажаній ширині пояса в готовому вигляді (залежить від моделі) + два припуски на шви пришивання пояса до верхнього зрізу спідниці (по 1 см).</p>
2. Викроїти клейову прокладку в пояс		<p>Клейова прокладка викроюється з клейового прокладкового матеріалу, поздовжній напрямок збігається з ниткою основи на поясі.</p> <p>Розміри прокладки залежать від технічних умов на оброблення моделі (може мати розміри пояса, а може кроїтися без припусків на шви).</p>
3. Продублювати пояс клейовою прокладкою		<p>Продублювати пояс клейовою прокладкою за допомогою праски і зволоженого пропрасувача.</p>

Найменування операції	Технічні умови виконання операції	Рисунок
4. Намітити на поясі допоміжні лінії		<p>Наметувальними стібками довжиною 1,5-2 см намітити на поясі лінії згину (посередині деталі), лінії пришивання поясу до спідниці, лінію припуску на застібку, довжину поясу в готовому вигляді</p>
5. Запрасувати пояс посередині		<p>Запрасувати пояс виворотним боком всередину по наміченій лінії середини пояса.</p>
6. Пришити пояс до верхнього зрізу спідниці.		<p>Пояс скласти зі спідницею лицьовими сторонами всередину, зрівняти зрізи, пришити по поясу по наміченій лінії швом шириною 1 см.</p> <p>Строчка доходить до країв застібки.</p> <p>* при необхідності дозволяється припосадка верхнього зрізу пояса між виточками на ділянці бічних швів.</p>
7. Запрасувати пояс		<p>Пояс запрасувати на припуски шва пришивання до верхнього зрізу спідниці.</p> <p>Запрасувати протилежащий край пояса по наміченій лінії на виворотний бік.</p>

Найменування операції	Технічні умови виконання операції	Рисунок
8. Обшити лівий кінець пояса (на задньому полотнищі спідниці)		<p>Перегнути пояс посередині лицьовим боком усередину по наміченій лінії. Обшити кінець пояса (припуск на застібку) швом шириною 1 см). Строчка повинна бути продовженням шва пришивання пояса до верхнього зрізу спідниці.</p>
9. Підрізати припуски в куту		<p>Припуски шва обшивання підрізати в нижньому куту кінця пояса, не доходячи до строчки на 0,15-0,2 см.</p>
10. Обшити правий кінець пояса (на передньому полотнищі спідниці)		<p>Перегнути пояс лицьовим боком усередину по наміченій лінії. Підігнути на виворітний бік верхній і нижній припуски. Обшити правий кінець швом шириною 1 см. Строчка повинна проходити у притул до правої сторони застібки).</p>

Найменування операції	Технічні умови виконання операції	Рисунок
11. Вивернути пояс на лицьовий бік		<p>Вивернути кути пояса на лицьовий бік, виправити їх.</p> <p>Можна наметати згин виворітної сторони пояса на верхній зріз спідниці на відстані 0,2-0,3 см від згину.</p>
12. Настрочити пояса на верхній зріз спідниці, одночасно закріпивши виворітну сторону і кінці пояса		<p>Настрочувати з лицьового боку на відстані 0,1-0,2 см від згинів і країв пояса. Згин виворітної сторони пояса при цьому повинен розміщуватися та одному рівні зі згином лицьової сторони або перекривати строчку пришивання пояса на 0,1 см.</p>
		<p>Можна прокласти одночасно прокласти оздоблювальну строчку шириною 0,1-0,2 см по верхнього краю та кінцям пояса.</p>
13. Видалити нитки тимчасових строчок		<p>Розрізати нитку через кожні 3-4 см ножицями і видалити кілочком.</p>

Найменування операції	Технічні умови виконання операції	Рисунок
14. Приprasувати пояс		<p>Приprasувати з лицьового та виворотного боків через зволожений проprasувач. Звернути увагу, щоб припуски не відбилися на лицьовій стороні пояса.</p>

Обробка верхнього зрізу спідниці обшивкою представлено в таблиці 7.

Таблиця 7.

Обробка верхнього зрізу спідниці обшивкою

Найменування операції	Технічні умови виконання операції	Рисунок
1. Розкрій обшивки	<p>Обшивку викроюють за формою спідниці в області верхнього зрізу. Обшивка може складатися з декількох частин, які з'єднуються зшивним швом шириною 0,5-0,7 см з розprasуванням зрізів.</p>	
2. Дублювання обшивки прокладкою	<p>Дублюють обшивку прокладкою. Нитка основи на прокладці проходить уздовж деталі.</p>	

Найменування операції	Технічні умови виконання операції	Рисунок
<p>3. Обробка верхнього зрізу спідниці</p>	<p>Запрасовують припуски на застібку Дублюють прокладкою верхню частину припуску на застібку.</p> <p>До цих припусків пришивають (строчка 1) бічні сторони обшивки швом шириною 0,5-0,7 см. Шви пришивання розпрасовують.</p> <p>Обметують нижній зріз обшивки і припуску застібки однією строчкою з лицьового боку.</p> <p>Поєднують верхній зріз спідниці і верхній зріз обшивки, склавши їх лицьовими сторонами всередину. Обшивають верхній зріз спідниці обшивкою (строчка 2).</p> <p>Шов обшивання вивертають, виправляють, виметують з утворенням канта з спідниці і настрочують на обшивку або закріплюють оздоблювальною строчкою (строчка 3).</p>	
<p>4. Пришивання тасьми - «блискавка»</p>	<p>Особливістю є закріплення верхнього зрізу тасьми - «блискавка». Існують два способи її закріплення:</p> <p>1) тасьму - «блискавка» пришивають після обшивання верхнього зрізу спідниці, підігнувши її верхні зрізи на 0,5-0,7 см всередину і застрочують їх.</p> <p>Строчка застрочування повинна співпадати з оздоблювальною строчкою по верхньому краю спідниці. Допускається підшивання підігнутого краю стрічки підшивочними стібками;</p> <p>2) верхні зрізи тасьми - «блискавка» повинні потрапити в шов обшивання верхнього зрізу спідниці. У цьому випадку спочатку пришивають тасьму - «блискавка», а потім обробляють верхній зріз спідниці обшивкою</p>	

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ

Вправи з освоєння прийомів обробки верхніх зрізів в спідницях (обшивкою та пришивним поясом) студенти виконують на зразках тканини відповідно до технічних умов, розглянутими в методичних вказівках. Послідовність обробки для вправ визначається викладачем.

Контрольні питання

1. Надайте способи обробки верхнього зрізу спідниці?
2. Вкажіть ТУ викроювання пояса.
3. Охарактеризуйте операцію обшивання кінців пояса
4. Яким чином пришивають пояс до спідниці?
5. Надайте особливості з'єднання пояса зі спідницею в залежності від виду матеріалу?
6. Вкажіть способи закріплення тасьми «блискавка» у процесі обробки верхнього зрізу спідниці обшивкою.
7. Які ТУ викроювання обшивки?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №8

ОБРОБКА НИЖНІХ ЗРІЗІВ ЧОЛОВІЧИХ ШТАНІВ МАНЖЕТОЮ І БЕЗ МАНЖЕТ.

Мета роботи: Вивчення обробки і зборки нижніх зрізів чоловічих штанів з манжетою і без манжет.

В результаті виконання робіт студенти повинні **знати:**

- ✓ конструктивно-технологічні рішення деталей і вузлів нижніх зрізів чоловічих штанів з манжетою і без манжет і особливості їх зборки;
- ✓ методи обробки нижніх зрізів чоловічих штанів з манжетою і без манжет.

В результаті виконання робіт студенти повинні **вміти:**

- ✓ підбирати технічні умови обробки нижніх зрізів чоловічих штанів з манжетою і без манжет в залежності від виду та модельних особливостей кишені;
- ✓ виконувати обробку нижніх зрізів чоловічих штанів з манжетою і без манжет.

Зміст роботи

1. Вивчити варіанти конструктивно-технологічних рішень деталей і вузлів нижніх зрізів чоловічих штанів з манжетою і без манжет і особливості їх зборки.
2. Проаналізувати можливі варіанти методів обробки нижніх зрізів чоловічих штанів з манжетою і без манжет і вибрати найбільш прогресивні.
3. Виконати обробку нижніх зрізів чоловічих штанів з манжетою і без манжет.

Методичні вказівки до виконання роботи.

В ході практичної роботи студенти вивчають конструктивно-технологічні особливості нижніх зрізів чоловічих штанів з манжетою і без манжет.

Нижній зріз у штанах можливо обробити без манжет, за допомогою спеціальної стрічки, з подвійними манжетами (табл.8, 9).

ТЕХНОЛОГІЧНА ПРОЦЕС ОБРОБКИ НИЖНІХ ЗРІЗІВ ЧОЛОВІЧИХ ШТАНІВ БЕЗ МАНЖЕТ

Таблиця 8

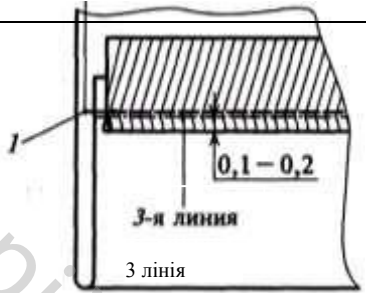
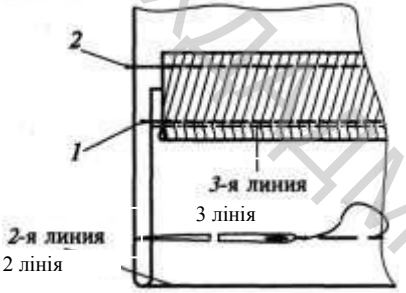
Обробка низу штанів без манжет

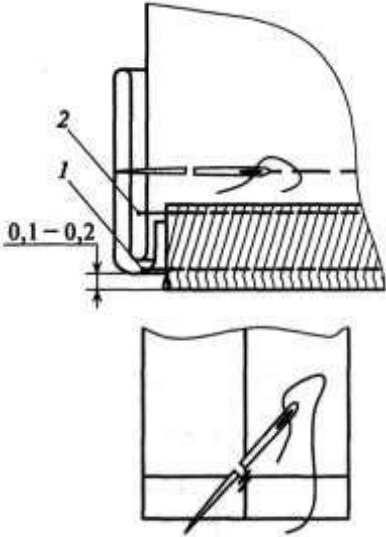
Найменування операції	Технічні умови на виконання операції	Рисунок
1. Визначення довжини штанів	Штани укладають на столі правою половинкою вгору, поєднуючи кроковий і бічний шви і шви пришивання пояса. Намічають лінію низу штанів; вона повинна знаходитися на рівні довжини штанів у готовому вигляді	

Найменування операції	Технічні умови на виконання операції	Рисунок
2. Визначення ширини при пуску на підгиннізу штанів	Лінію низу на передній частині штанів пі днімають на 0,5 см, а на задній - опускають на 0,5 см. Відкладають від наміченої лінії низу в готовому вигляді близько 4 см на обробку низу і намічають лінію зрізу низу. Крейдяні лінії низу переводять на ліву частину штанів, низ штанів підрізають і обметують на спецмашині	
3. Настрочування брючної стрічки	<p>Стрічку наметують на припуск низу штанів таким чином, щоб її потовщений край пе рекривав лінію підгину низу штанів на 0,1-0,2 см</p> <p>Настрочують стрічку двома строчками: першу строчку прокладають на відстані 0,3 см від її потовщеного (зовнішнього) краю (строчка 1); другу - на відстані 0,1-0,2 см від внутрішнього краю (строчка 2). Процес починають від крокової шва.</p> <p>Вільний кінець стрічки підгинають і перекривають їм настрочений край на 1 см, застрочуваючи згин краю стрічки (ширина шва 0,1-0,2 см) перпендикулярно лінії низу.</p> <p>Стрічку настрочують з рівномірним на- тягом, тобто низ штанів не повинен бу- ти затягнутий але не допускається розтяг- нутий низ)</p>	
4. Кінцева обробка низу штанів	Припуск низу підгинають і заметують так, щоб край стрічки виходив на 0,1-0,2 см. Низ штанів підшивають на спецмашині або вручну потайними підшивочними стібками. Нитки заметування видаляють. Низ виробу припрасовують.	

Таблиця 9

Обробка низу штанів манжетами

Найменування операції	Технічні умови на виконання операції	Рисунок
1. Обробка подвійними манжетами		
<p>1.1 Визначення ліній низу і манжети</p>	<p>Штани укладають на столі правою половинкою вгору, поєднуючи кроковий і бічний шви і шви пришивання пояса.</p> <p>Намічають лінії: 1-ша лінія - довжина штанів в готовому вигляді; 2-га лінія - ширина підманжети (край манжети в готовому вигляді); 3-тя лінія - ширина манжети.</p> <p>Припуск низу дорівнює ширині брючної стрічки мінус 0,5 см. Скос на лінії низу штанів відсутній. Переносять намічені лінії на ліву частину штанів</p>	
<p>1.2 Настрочування брючної тасьми</p>	<p>Стрічку настрочують однією строчкою таким чином, щоб її потовщений край перекривав 3-ю лінію на 0,1-0,2 см (строчка 1)</p>	
<p>1.3 Заметування і настрочування манжети зі стрічкою</p>	<p>Заметують манжету по 2-й лінії, що означає край манжети в готовому вигляді.</p> <p>Настрочують край стрічки другою строчкою на штани (строчка 2)</p>	

1. 4 Кінцева обробка	<p>Відгинають манжету на лицьову сторону штанів по лінії низу в готовому вигляді. Заметують низ штанів з манжетою таким чином, щоб край стрічки виступав зазгин низу на 0,1-0,2 см</p> <p>Закріплюють край манжет над кроковими і бічними швами ручними стібками. Припрасовують. Нитки заметування видаляють. Повторно припрасовують.</p>	
----------------------	---	---

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ

Вправи з освоєння прийомів обробки нижніх зрізів чоловічих штанів з манжетою і без манжет студенти виконують на зразках тканини відповідно до технічних умов, розглянутими в методичних вказівках. Послідовність обробки для вправ визначається викладачем.

Контрольні питання

1. Яким чином визначається довжина штанів при обробці низу без манжет?
2. Якими методами можливо обробити низ штанів. Поясніть методи обробки низу штанів без манжет та з манжетами.
3. Надайте особливості визначення ширини припуску на підгін низу при обробці без манжет?
4. Вкажіть технічні умови виконання операції настрочування брючної стрічки.
5. Надайте послідовність визначення ліній низу при обробці подвійної манжети та зрівняйте її з полуторною?

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бакан Л. А. Ниткові з'єднання швейних виробів. Частина 1: навчальний посібник / Л. А. Бакан, Л. Б. Білоцька, С. Ю. Лозовенко, Т. О. Полька. – К. : КНУТД, 2017. – 212 с.
2. Батраченко Н. В., Головінов В. П., Каменєва Н. М. Технологія виготовлення жіночого одягу. – К.: Вікторія, 2000. – 512 с.
3. Білоусова Г.Г. Методи обробки швейних виробів: Навч.посіб / Г.Г. Білоусова, М.В. Колосніченко, Л.О. Масловська, А.В. Курганський. - К. : МВЦ «Медінформ», 2007. – 292 с.
4. Борецька Є. Я., Малюга П. М. Технологія виготовлення легкого жіночого та дитячого одягу: Навч. посібник. – К.: Вища шк., 1992. – 367 с.
5. Головніна М. В., Михайлець В. М., Ямпольська А. М. Обробка деталей швейних виробів. – К.: Техніка, 1992. – 103 с.
6. Енциклопедія швейного виробництва. Навчальний посібник. – К.: «Самміт-книга», 2010. – 968 с.
7. Єжова О.В. Інформаційні технології у створенні швейних виробів / О.В. Єжова. – Кіровоград : ФОП Александрова М.В., 2015. – 220 с.
8. Єжова О.В. Технологія оброблення швейних виробів : 2-ге вид. перероб. та доповн. [текст] Навчальний посібник / О.В. Єжова, О.В. Гур'янова. –К. : Центр учбової літератури, 2017. -256 с.
9. Лазур К.Р., Олійник Т.М. Швейне виробництво та матеріалознавство: словник / К. Р. Лазур, Т. М. Олійник. – Львів : Новий Світ – 2000, 2012. – 246 с.
10. Модя і одяг. Основи проектування та виготовлення одягу : навч.посібник / М.В. Колосніченко, К.Л. Процик. –К. : КНУТД, 2011. - 238 с.
11. Нечіпор С. В. Технологія виготовлення одягу: посібник для професійно-технічних училищ: 2-ге вид. випр. і доп. / С. В. Нечіпор. – Луцьк: ПП Іванюк В. П. – 2006. – 405 с.
12. Чайковська А.Е. Матеріалознавство в дизайні одягу. / А.Е. Чайковська, Т.М. Ткачова. – К. : Науковий світ, 2004. – 192 с.

ПОПОВА Тетяна Іванівна

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни «Технологія швейних виробів»
з теми: "Технологія обробки поясних виробів. Обробка застібок та
верхнього зрізу в спідницях. Обробка нижнього зрізу в штанах "**

*Для студентів 1 курсу спеціальності 022 «Дизайн»
за освітньо-професійною програмою «Дизайн одягу(взуття)»
(I ступінь вищої освіти «Бакалавр»)
денної та заочної форм навчання*

Комп'ютерна верстка: Марія Лосєва, 1 МД-2
Керівник: ст. викл. Онищенко Т.І.

Відповідальний за випуск: Токар М.І.

Свідоцтво про внесення до держ. реєстру суб'єкта видав. справи
ДК №860 від 20.03.2002 р.

Підп. до друку «__»__2023 р. Формат 60x84 1/16. Папір: друк.
Друк: ризограф. Наклад 100 прим. – 35 с.

ХДАДМ, Харківська державна академія дизайну і мистецтв,
Україна, 61002, Харків, вул. Мистецтв, 8.
Надруковано у типографії ХДАДМ